

Ympäristönsuojelun valvonnan toteuma 2022 ja valvontaohjelma 2023

Yleistä valvontaohjelmasta

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 168.4 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on laadittava luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta säännöllisestä valvonnasta ohjelma (valvontaohjelma). Valvontaohjelmassa on oltava tiedot valvottavista kohteista ja niihin kohdistettavista säännöllisistä valvontatoimista. Valvontaohjelma on pidettävä ajan tasalla.

Ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (713/2014) 30 §:n mukaan valvontaohjelmassa on oltava:

- 1) suunnitelma ohjelmakaudella toteutettavista eri tyyppisten luvanvaraisten, ilmoituksenvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastuksista;
- 2) tiedot muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista säännöllisen valvonnan toimenpiteistä;
- 3) kuvaus edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutumisesta.

Valvontaohjelma perustuu Lahden kaupungin ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmaan, joka on laadittu vuosille 2020-2024. Rakennus- ja ympäristölupalautakunta on vahvistanut valvontasuunnitelman 4.2.2020 ja sitä ajantasaistettiin 7.6.2022 lautakuntakäsittelyn yhteydessä.

Valvonnan maksullisuus

Ympäristönsuojelusta annetun asetuksen perustelumuition (ympäristöministeriö 25.8.2014) mukaan säännöllisen valvonnan maksut on kytketty ympäristönsuojelulain 205 §:ssä valvontaohjelman olemassaoloon. Jotta valvontatoimenpiteistä voidaan periä maksu, sen on oltava suunnitelmallisen valvonnan väline, jonka sisältö ja käyttö on määritelty ohjelmassa. Myös edellisen ohjelmakauden toteuman arviointi tulee tehdä, koska toteumatietoja voidaan hyödyntää seuraavien ohjelmakausien suunnittelussa ja valvonnan voimavaroja koskevassa päätöksenteossa.

Ympäristönsuojelulain 205 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi periä maksun:

- 1) tämän lain mukaisen luvan, ilmoituksen tai muun asian käsittelystä;
- 2) laatimaansa valvontaohjelmaan perustuvista luvanvaraisen, ilmoituksenvaraisen ja rekisteröitävän toiminnan määräaikaistarkastuksista ja niiden muusta ohjelmaan perustuvasta säännöllisestä valvonnasta;
- 3) 169 §:n mukaisista tarkastuksista, jotka johtavat kehotuksen, määräyksen tai kiellon antamiseen sekä niistä toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen määräyksen, kehotuksen tai kiellon noudattamisen valvomiseksi;
- 4) tarkastuksista, jotka ovat tarpeen 175 tai 176 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen noudattamisen valvomiseksi taikka 181 §:ssä tarkoitetun toiminnan keskeyttämisen valvomiseksi;

5) valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen noudattamisen varmistamiseksi silloin, kun toimivalta on siirretty kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle 138 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Maksua ei peritä viranomaisen eikä haittaa kärsivän asianosaisen aloitteesta vireillepannun asian käsittelystä tai kysymys ole ympäristöluvan tai ilmoituspäätöksen muuttamisesta, joka on tullut vireille viranomaisen hakemuksesta. Luvan tai ilmoituspäätöksen muuttamisesta maksu peritään toiminnanharjoittajalta, vaikka asia on tullut vireille viranomaisen hakemuksesta. Muiden kuin viranomaisen tai haittaa kärsivän asianosaisen vaatimuksesta vireillepannun asian käsittelystä saadaan periä vireillepanijalta maksu, jos vireillepanoa on pidettävä ilmeisen perusteettomana.

Jätelain 144.2 §:n mukaan kunnan viranomaisen voi periä maksun:

- 1) tämän lain mukaisen ilmoituksen tai muun asian käsittelystä;
- 2) 124 §:ssä tarkoitetuista laitosten ja yritysten määräaikaistarkastuksista ja muista säännöllisistä valvontatoimista, jotka perustuvat 124 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin suunnitelmiin;
- 3) tarkastuksista ja muista valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 75, 125 ja 126 §:ssä tarkoitetun kiellon tai määräyksen antamiseksi ja sen noudattamisen valvomiseksi.

Kunnalle perittävä maksu voi vastata enintään suoritteiden tuottamisesta kunnalle aiheutuvia kokonaiskustannuksia. Maksun perusteista määrätään tarkemmin kunnan hyväksymässä taksassa. Lahden ympäristönsuojeluviranomaisen taksasta on tehty päätös (Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta 19.1.2021 § 8), joka tuli voimaan 1.2.2021.

Yksityiskohtaisen toimenpide- ja kohdeluettelon julkistaminen vuosittain tehtävästä viranomaisvalvonnasta saattaa heikentää valvonnan tavoitteiden toteutumista, joten valvontaohjelmaa voidaan pitää ei-julkisena asiakirjana. Yksittäisten tarkastuskohteiden osalta valvontaohjelma on ei-julkinen asiakirja ja se pidetään Lahden ympäristöpalveluiden sisäisenä tietona. Yksittäisen yrityksen tiedot esim. tarkastuskäyntitiheydestä ja sen perusteista voidaan antaa asianosaiselle pyydettäessä.

Luonnollisten henkilöiden sekä mikroyritysten maksut

Sekä ympäristönsuojelu- että jätelain mukaisessa säännöllisessä valvonnassa on huomioitava maksujen kohtuullisuus. Ympäristönsuojelulain 206 §:n ja jätelain 144a §:n mukaan luonnolliselta henkilöltä, joka ei harjoita taloudellista toimintaa, sekä mikroyritykseltä perittävien maksujen on oltava kohtuulliset ottaen huomioon toiminnan laajuus ja luonne. Lahden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksapäätöksen mukaan mikroyrityksiltä peritään 30 % alempi maksu taksan mukaisista suoritemaksuista.

Mikroyrityksellä tarkoitetaan ympäristönsuojelulain 206 §:n 2 momentissa taloudellista toimintaa harjoittavaa luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka vuosiliikevaihto tai taseen loppusumma on enintään kaksi miljoonaa euroa. Alennus edellyttää, että toiminnanharjoittajan on viimeistään tarkastuksen yhteydessä annettava valvontaviranomaiselle riittävät työntekijämäärää, liikevaihtoa tai tasetta koskevat tiedot alennuksen myöntämiseksi.

Lahden ympäristöpalveluiden vuoden 2022 valvontaohjelman toteuma

Lahden kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvien ympäristölupavolvollisten ja ympäristönsuojelun tietojärjestelmään rekisteröityjen toimintojen määräaikaistarkastukset vuonna 2022 on esitetty taulukossa 1. Vuoden 2022 aikana suunnitelluista 72 tarkastuksesta toteutui 23 kpl, joten toteumaprosentiksi muodostui 32. Toteuma oli hieman edellisvuotta parempi, jolloin toteuma oli 30 %.

Taulukko 1. Ympäristöluvanvaraisten ja rekisteröityjen toimintojen määräaikaistarkastusvälit, toiminnanharjoittajien lukumäärät sekä vuonna 2022 tehdyt tarkastukset (Tarkastusvälin osalta esim. 3 tarkoittaa, että tarkastus tehdään kerran kolmessa vuodessa. Mikäli tarkastusväli vaihtelee ilmaisee se, että eri toiminnanharjoittajilla on toisistaan riskiperusteesta johtuva poikkeava tarkastusväli.).

toimiala	tarkastusväli	lukumäärä	suunnitelma	tarkastukset
			2022	2022
metsäteollisuus	4	0	0	0
metallien ja muovien pintakäsittely	4-5	2	0	0
energiantuotanto	4-5	17	11	8
kemianteollisuus		0	0	0
polttonesteiden jakeluasemat ja kemikaalivarastot	3-4	33	25	0
voc-laitokset	3-4	4	1	0
kivenmurskaamot ja asfalttiasemat	1-5	10	6	5
betoniasemat tai betonituotetehtaat	2-4	7	4	0
vesipesulat		0		
elintarvikkeiden tai rehujen valmistus	4	5	3	0
eläinsuojat	4	2	2	1
liikenne: varikot, moottoriurheiluradat	3-4	3	3	0
jätteiden käsittely	3	13	11	8
ampumaradat	4	1	0	0
suihkupuhalluspaikka (ulkona)	4	0	0	0
krematorio	3	1	1	0
lumenkaatopaikka	2	1	1	0

naapuruussuhdelain mukainen rasisus	4	1	0	0
pohjavesialueella oleva pieni toiminto	3-4	2	1	1
kemialliset pesulat	5	6	3	0
laitoksia/tarkastuksia yhteensä		108	72	23

Ympäristönsuojelulain ennakkovalvonnalliset päätökset

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta myönsi vuoden 2022 aikana ympäristöluvan Tykkimäen Sora Oy:lle kiviaineksen murskaukseen sekä käsitteli ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaiset luvan muuttamista koskevat hakemukset, jotka koskivat JVS-Steel Oy:n pintakäsittelylaitosta ja Tradep Oy:n Kolavan kiertotalousasemaa. Viking Malt Oy:n ympäristönsuojelulain 115 a §:n mukainen ilmoitus uudelle mallastamolle hyväksyttiin. Samoin hyväksyttiin Fortum Waste Solution Oy:n koetoimintailmoitus koskien vaahtokuonamurskeen valmistusta. Ympäristönsuojelulain 123 §:n mukaisia poikkeuksellisia tilanteita koskevia hakemuksia käsiteltiin kuusi kappaletta. Ympäristönsuojelulain 118 § mukaisia meluilmoituksia käsiteltiin vuonna 2022 yhteensä 33 kappaletta.

Resurssitarkastelu vuonna 2022

Lahden ympäristöpalvelujen ympäristölupien ja valvonnan yksikkö toimi henkilövaihdosten vuoksi vajaalla henkilöresurssilla vuonna 2022. Tämä näkyi osittain valvontatoiminnassa eikä kaikkia suunniteltuja ympäristönsuojelu- ja jätelain valvontaan liittyviä tarkastuksia pystytty tekemään. Jätelain mukaan tehtävistä tarkastuksista on pyritty tekemään kaikkein välttämättömimmät. Digitalisoitumisen myötä valvonnassa on hyödynnetty entistä enemmän valokuvia eikä paikalla käyntiä ole aina tarvittu. Resurssitilanne tulee korjaantumaan vuoden 2023 aikana.

Vuoden 2022 aikana alueen yritykset varautuivat geopoliittisen tilanteen vuoksi mahdollisiin maakaasun saantivaikeuksiin ja hinnankorotuksiin, minkä vuoksi käsiteltiin useita poikkeuksellisia tilanteita koskevia hakemuksia kiireellisesti. Energialähteenä maakaasun rinnalle otettiin käyttöön kevyttä polttoöljyä. Hakemusten käsittely vähensi muuhun määräaikaivalvontaan käytettäviä resursseja.

Lahden ympäristöpalveluiden suunnitelma vuoden 2023 valvontatoimenpiteiksi

Vuoden 2023 aikana tehtävien ympäristöluvanvaraisten ja rekisteröityjen toimintojen suunnitelma on esitetty taulukossa 2. Noin sadassa valvontakohteessa on tarkoitus tehdä 69 määräaikaistarkastusta. Tarkastuksista laaditaan muistio, joka lähetetään toiminnanharjoittajalle ja tallennetaan kaupungin sähköiseen arkistoon. Myös tarkastuksella annettavien kehotusten toteutumisen valvonta on osa tarkastustoimintaa. Tarkastusten toteumasta raportoidaan vuoden 2024 alussa lautakunnalle.

Taulukko 2. Ympäristöluvanvaraisten ja rekisteröityjen toimintojen määräaikaistarkastusvälit, toiminnanharjoittajien lukumäärät sekä suunnitelma vuoden 2023 tarkastuksista Lahdessa (Tarkastusvälin osalta esim. 3 tarkoittaa, että tarkastus tehdään kerran kolmessa vuodessa. Mikäli tarkastusväli vaihtelee, ilmaisee se, että eri toiminnanharjoittajilla on toisistaan riskiperusteesta johtuva poikkeava tarkastusväli.)

toimiala	tarkastusväli	lukumäärä	suunnitelma
			2023
metsäteollisuus		0	0
metallien ja muovien pintakäsittely	4-5	1	0
energiantuotanto	4-5	17	5
kemianteollisuus		0	0
polttonesteiden jakeluasemat	3-4	33	31
voc-laitokset	3-4	4	3
kivenmurskaamot ja asfalttiasemat	1-5	10	6
betoniasemat tai betonituotetehtaat	2-4	7	5
vesipesulat	4	0	0
elintarvikkeiden tai rehujen valmistus	3-4	5	4
eläinsuojat	4	2	1
liikenne: varikot, moottoriturheiluradat	4	3	3
jätteiden käsittely	3	13	3
ampumaradat	4	1	1
krematorio	4	1	1
lumenkaatopaikka	2	1	1
naapuruussuhdelain mukainen kohtuutonrasitus	4	1	1
pohjavesialueella oleva pieni toiminto	3-4	2	1
kemialliset pesulat	5	6	3
laitoksia/tarkastuksia yhteensä		107	69

Maa-ainestarkastukset vuonna 2022 ja suunnitelma vuodelle 2023

Valtioneuvoston asetuksen maa-ainesten ottamisesta 7 §:n mukaan valvontaviranomaisen on suoritettava tarkastus riittävän usein toiminnan seuraamiseksi. Asetuksen mukaisesti kaikilla lupa-alueilla tehdään alkutarkastus ennen maa-ainesten ottamiseen ryhtymistä ja lopputarkastus, kun ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen.

Vuosittain tarkastetaan, että lupakohteissa noudatetaan ottamissuunnitelmaa ja päätöksessä asetettuja ehtoja sekä maa-aineslaissa asetettuja rajoituksia. Tarkastus suoritetaan lisäksi maa-aineslupan haltijan, asianosaisten tai muiden perusteltujen vaatimusten vuoksi, jollei tarkastusta ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Mikäli luvan haltija ilmoittaa etukäteen tammikuun loppuun mennessä, ettei maa-aineksia kyseisenä vuonna oteta, ei lupakohdetta silloin normaalisti tarkasteta eikä peritä valvontamaksua. Tarkastuksen yhteydessä selvitetään otetun aineksen määrä ja ottoalueen etenemä. Luvan haltija tai lupaviranomainen luvan haltijan esityksestä ilmoittaa ympäristöhallinnon tietojärjestelmään maaliskuun loppuun mennessä ottomäärän.

Vuonna 2022 tarkastettiin kahdeksan lupakohdetta. Yksi maa-aineslupa myönnettiin vuonna 2022 ja kaksi lupaa siirtyi uudelle haltijalle. Lupia ei päättynyt vuonna 2022. Vuoden lopussa oli käsittelyssä kaksi suurempaa maa-aineslupahakemusta, joiden päätökset viedään alkuvuonna rakennus- ja ympäristölupalautakuntaan. Vuonna 2023 tulee uusia maa-aineslupahakemuksia kahdesta neljään.

Valvottavat maa-ainekohteet Lahdessa 2023

Lahdessa oli 26.1.2023 voimassa kaksitoista maa-aineslupaa. Yksi suuri 3 miljoonan kuutiometrin hakemusprosessi, joka on ollut vireillä jo vuodesta 2015, on peruutettu. Hanke on käynnistynyt vuonna 2022 huomattavasti muutettuna ja kahteen erilliseen osaan pilkottuna. Tähän hakemusprosessiin liittyen tehdään todennäköisesti kahdesta neljään tarkastusta.

Lahden alueella tultaneen tekemään vuonna 2023, kuten vuonna 2022, yhteensä vajaa parikymmentä valvontatarkastusta. Muutama tarkastus on aloitustarkastus ja loput lähinnä vuosittaisia tarkastuksia. Tarkastusmäärä riippuu muun muassa siitä, ovatko luvan haltijat ilmoittaneet tammikuun 2022 aikana, ettei ottoalueilta oteta kuluvana vuonna maa-aineksia ja joudutaanko tekemään varmistustarkastuksia, jos lupaehtoja ei ole noudatettu riittävän tarkasti. Tarkastusmäärä riippuu myös mahdollisista valituksista. Lisätarkastuksia tehdään tarpeen mukaan.

Jätelain valvonta

Jätelain valvomiseksi tehdään roskaantumiseen liittyviä tarkastuksia määrällisesti eniten. Vuonna 2022 roskaantumiseen liittyviä tarkastuksia tehtiin yhteensä 41 kpl. Jätelain 124 §:n mukaan vaarallisia jätteitä muodostavien toimintojen ja laitoksien sekä ammattimaista kuljettamista tai keräystä harjoittavien, jätteen välittäjänä toimivien sekä jätteiden kansainvälisiä siirtoja harjoittavien toimintojen harjoittavien toiminnanharjoittajien toiminta on tarkastettava määrääjain.

Toiminnanharjoittajia, joilla syntyi vaarallisia jätteitä, on arviolta vajaa 400 kpl. Toiminnot ja niissä syntyvän vaarallisen jätteen määrä vaihtelee vuosittain. Vuoden 2022 aikana ei tehty tarkastuksia näihin kohteisiin. Pohjavesialueelle sijoittuneita mahdollisesti vaarallisia jätteitä tuottavia yrityksiä kartoitettiin vuoden 2022 aikana. Suunnitelma vaarallisia jätteitä tuottavien toimintojen valvonnasta laaditaan vuoden 2023 aikana.

Rottahavainnot ovat viime vuosina lisääntyneet ja niiden johdosta on lähetetty neuvontakirjeitä asukkaille. Rottahavaintoihin liittyneitä jätehuoltotarkastuksia on tehty muutamia yhteistyössä terveysvalvonnan kanssa. Kunnaksessa järjestettiin lokakuussa asukkaiden neuvontaan tarkoitettu Rottailta-tapahtuma.

Taulukko 3. Jätelain sekä ympäristönsuojelumääräysten valvontakohteet Lahdessa vuonna 2022, vuoden 2022 toteuma sekä suunnitelma vuodelle 2023.

Jätelaki kohderyhmä	kohteita	tarkastusten suunnitelma 2022	tarkastusten toteuma 2022	suunnitelma tarkastuksista 2023
Roskaantumisen	83	60	41	60
Yleisötapauhtuman jätehuolto (meluilmoitukset sekä JH- määräysten ilmoitukset yli 500 hlön tapahtumista)	12	*	6	*
Vaarallista jätettävä tuottavat toiminnot	n. 400	0	0	0
Jätteen keräystoiminta (JL 100 §)	8	4	1	*
Jätehuoltomääräysten valvonta	11	*	0	*
* valvontaa toteutetaan tarvittaessa				

Ympäristönsuojelumääräysten mukaisten toimintojen valvonta

kohderyhmä	ilmoitukset/ päätökset	suunnitelma 2022	tarkastusten toteuma 2022	suunnitelma tarkastuksista 2023
Eräiden jätteiden hyödyntäminen maarakentamisessa	0-5	*	0	*
Käytöstä poistetut öljysäiliöt	0-5		0	*
Rakennus- ja purkujätehuolto	20-50	*	0	*
* valvontaa toteutetaan tarvittaessa				

Merenkulun ympäristönsuojelulaki

Merenkulun ympäristönsuojelulain (1672/2009) muutoksen (669/2021) myötä huvivenesataman pitäjän velvollisuus vastaanottaa jätteitä koskee satamaa, jossa on vähintään 25 (aiemmin 50) venepaikkaa tai jonka yhteydessä on vähintään 25 (aiemmin 50) huviveneen talvitelakointipaikkaa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen hyväksyy ja valvoo huvivenesatamien ja pienten kalastussatamien (vuosittaiset purkumäärät alle 20 000 kg) jätehuoltosuunnitelmat, muiden satamien suunnitelmat hyväksyy ja valvoo ELY-keskus. Suunnitelma on voimassa 5 vuotta kerrallaan (aiemmin 3 vuotta) tai kunnes sataman toiminnassa tai jätehuollossa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Tietyille satamien jätehuoltoon liittyville vaatimuksille on siirtymäaika: jätehuollon järjestämiselle 30.4.2022 asti, ja jätehuoltosuunnitelman päivittämiselle ja hyväksymiselle 31.12.2022 asti. Lahdessa uusina huvivenesatamia, joita huvivenesataman jätehuoltovelvoite koskee, ovat Myllysaaren ja Ruoriniemenrannan huvivenesatamat.

Ympäristöhaittailmoitukset

Ympäristöhaittailmoituksia vastaanotetaan asukkailta, osa hoidetaan neuvonnalla. Savu- ja hajuhaittailmoituksista seitsemän johti toimenpiteisiin. Haittailmoitusten yhteydessä selvitettiin myös kiinteistöjen liittyminen järjestettyyn jätteenkuljetukseen.

Meluvalituksia käsiteltiin vuonna 2022 11 kappaletta. Kohteissa tehtiin tarkastuksia kahdeksan kappaletta.

Melu

Loppukesästä valmistui Lahden melualue selvityksen päivitys. Selvityksessä oli mukana kaupungin kadut ja maantiet sekä raideliikenne. Selvitys teetettiin konsulttityönä ja siitä vastasi kaupungin meluntorjuntatyöryhmä.

Ilmanlaadun seuranta Lahden seudulla

Ilmanlaatua seurataan Lahdessa ja Hollolassa yhdessä kuntien ja Lahden ja Hollolan alueilla ilmapäästöjä aiheuttavien laitosten (25-29 yritystä) kanssa. Ulkoilmanlaadun seuranta tehdään ilmanlaadun yhteistarkkailusopimukseen "Sopimus ilmanlaadun yhteistarkkailusta Hollolassa ja Lahdessa vuosina 2021–2026" liitetyn tarkkailuohjelman mukaisesti. Seurantaverkkoon kuuluu 5-6 jatkuvatoimista mittausasemaa ja 10 passiivikeräyspistettä. Seurattavia epäpuhtauskomponentteja ovat NO, NO₂, NO_x, PM₁₀, PM_{2,5}, O₃, PAH ja VOC. Vuonna 2023 ilmanlaadun seurantaan käytetään 1,5 henkilötyövuotta aiemman 1 henkilötyövuoden sijasta.

Kemikaalilain valvonta

Kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen tulee valvoa kemikaalilain perusteella myös kemikaalien käyttöä. EU:n ns. REACH-asetukseen perustuen ELY-keskukset ovat pyytäneet alkuvuodesta 2023 kuntia ja kaupunkeja selvittämään alueellaan sijaitsevat ampumaradat ja aloittamaan ampumaratojen riskiperusteinen lyijyhaukien käytön valvonnan asetuksen (EU) 2021/57 nojalla vuonna 2023.

Vesistötarkkailu Lahden alueella

Lahden ympäristöpalveluiden vesistötarkkailusuunnitelma vuosille 2022-2026 on esitetty taulukossa 4. Vuoden 2022 aikana otettiin vesinäytteitä pienjärveltä 86 kpl, joista 15 oli α -klorofyllinäytettä. Lisäksi kuormitusseurannassa otettiin yhteensä 125 kpl oja- ja hulevesinäytettä.

Taulukko 4. Lahden pienjärvien näyteenotto-ohjelma ja näytteiden lukumäärä. Näytteitä otetaan maaliskuussa ja elokuussa yhden metrin syvyydestä ja metri pohjan yläpuolelta. Syviltä havaintopaikoilta otetaan tarvittaessa välisyvyyksistä happinäytteitä. Elokuun näyteenoton yhteydessä otetaan 0-2 metrin näyte α -klorofylli-pitoisuuden määrittämiseen. Määritykset: lämpötila, näkösyvyys, haju, ulkonäkö, väriluku, pH, sähkönjohtokyky, COD_{Mn}, happi, happikyllästys, kokonaisfosfori, kokonaistyppi, klorofylli-a.

Vesistötarkkailuohjelma 2022–2026

Järven nimi	Kokonais- syvyys m	Vesiala ha	2026	2025	2024	2023	2022
Ahvenlammi	12	11					
Alanen	7,2	75			5		
Alasjärvi	14	272	5	5	5	5	5
Alvojärvi	6	23		5			
Arrajärvi		462	velvoitetarkkailu				
Evattu	2	22					
Häränsilmä	3	1,0					
Iso-Kukkanen	33	252	5	5	5	5	5
Joutjärvi	5	39	5	5	5	5	5
Kalliojärvi	26	59				5	
Kivijärvi, e	11	215		5		5	
Kivijärvi, p	10	215		5		5	
Kymijärvi Lapinkivi	10	324	5	5	5	5	5
Kymijärvi Rekola	9	324	5	5	5	5	5
Kärkjärvi	11	199		5		5	
Likolammi	9	2,2	5	5	5	5	5
Merrasjärvi	2	24	3	3	3	3	3
Mytäjärvi	10	1,6	5	5	5	5	5
Oksjärvi	14	250	5			5	
Pikku-Kukkanen	9	117	5		5		5
Pikku-Vesijärvi	5	5,0	5	5	5	5	5
Pitkäjärvi	5,3	39					
Ruuhijärvi	18	574	5	5	5	5	5
Salajärvi	13,5	803	5	5	5	5	5
Salalammi	10	37,8		5		5	
Sietikka	8	2,0					
Sylvöjärvi, e	3	231	5		5		5
Sylvöjärvi, p	3,5	231	5	ELY	5		ELY
Särkijärvi	9	34					5

Valkeajärvi	12	10,72	5			
Valkealammi	10	1,4	5			
Vesijärvi		1288	velvoitetarkkailu			
Villähteen kukkanen	5	36	5	5	5	5
			78	83	83	83
						73

Lisäksi otetaan kuormitusnäytteitä Vesijärven, Kymijärven ja Sylvöjärven merkittävimmistä ojista kevät- ja syysylivirtaaman aikana. Näistä näytteistä määritetään kokonaisfosfori-, fosfaattifosfori- ja typpipitoisuudet.

Ympäristöpalvelut seuraa lisäksi osana Vesijärviohjelmaa Vesijärveä maaliskuu-, kesä- ja elokuussa kolmelta havaintopaikalta otettavilla näytteillä, jotka täydentävät velvoitetarkkailua.

Automaattista vedenlaadun seuranta varten on Vesijärvellä kolme sekä Kymijärvellä ja Alasenjärvellä yksi asema. Lisäksi Vesijärveen laskevista uomista kahdessa on automaattiset vedenlaatuasemat. Länsi-Hennalaan Lahden keskusta-alueelta johdettavien hulevesien laatua ja määrää seurataan automaattiasemalla ja näytteenotoilla.

Pohjavedet

Pohjavedestä otetaan näytteitä keskusta-alueella kaksi kertaa vuodessa. Pohjavesialueilla on siirrytty kaupungin ylläpidossa olevilla tiealueilla liukkaudentorjunnassa natriumkloridista kaliumformiaatin käyttöön. Seurannan tavoitteena on tarkkailla suolan käytön lopettamisen vaikutuksia pohjaveden laadussa. Seurannassa tarkkaillaan myös pohjaveden torjunta-ainepitoisuuksia urheilukeskuksen alueella. Lahden kaupungin toteuttama pohjavesitarkkailu täydentää Lahti Aqua Oy:n ennakoivan pohjavesitarkkailun tarkkailuohjelmaa. Lahden kaupungin tekemä pohjavesitarkkailu toteutetaan osana Lahden pohjavesien yhteistarkkailua. Näytteistä analysoidaan pH, happi, alkaliteetti, sameus, sähkönjohtavuus, kloridi, sulfaatti ja COD_{Mn} sekä kohteesta riippuen tarpeen mukaan muita parametrejä kuten torjunta-aineet.

Pohjaveden suojelusuunnitelman toimenpideoSION toteutumista seurataan seudullisessa pohjavesityöryhmässä.

Vesihuoltolain valvonta

Liittymättömien kiinteistöjen osalta valvontaa oli tarkoitus kohdistaa vuonna 2022 erityisesti taajamien ulkopuolisiin ranta-alueiden kiinteistöihin. Valvontaa tehtiin vain valitusten ja yhteydenottojen pohjalta. Vesihuollon kehittämisessä vuonna 2023 keskitytään toiminta-alue- ja aluerajausten päivitystarpeen tarkasteluun ja kunnan muuhun lakisääteiseen vesihuollon kehittämisen edistämiseen.